

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 245/2019-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. septembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Tatianou Vorobelovou, Bajzova 2, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 1/2017 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 12 C 126/2012) a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Co 75/2018 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 13 Co 407/2016) a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. apríla 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Tatianou Vorobelovou,

Bajzova 2, Košice, doplnená podaním doručeným ústavnému súdu 26. apríla 2019, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 1/2017 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 12 C 126/2012) a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Co 75/2018 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 13 Co 407/2016).

2. V ústavnej sťažnosti sťažovateľka uvádza, že je účastníčkou konania vedeného pred okresným súdom pod sp. zn. 14 C 1/2017 (pôvodne vedeného pod sp. zn. 12 C 126/2012) na základe žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorú podala 29. júna 2012. Ústavný súd oboznamuje s priebehom označeného konania, kde uvádza, že v rámci vedeného konania okresný súd rozhodol o zamietnutí žaloby rozsudkom z 24. januára 2014, ktorý bol v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 13 Co 536/2014 potvrdený uznesením krajského súdu z 20. mája 2014, a následne bolo podané dovolanie sťažovateľky odmietnuté uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. apríla 2015. Sťažovateľka ďalej dôvodí, že na základe ňou podanej ústavnej sťažnosti došlo nálezom ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 548/2015 zo 17. februára 2016 k zrušeniu dovolacieho rozhodnutia, ako aj druhostupňového rozhodnutia krajského súdu a jej právna vec bola vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie. Po rozhodnutí krajského súdu, ktorý vrátil vec sťažovateľky na ďalšie konania prvostupňovému súdu, rozhodol okresný súd rozsudkom z 31. októbra 2017, ktorým žalobu sťažovateľky zamietol. Sťažovateľka v nadväznosti na to argumentuje, že proti tomuto rozsudku okresného súdu podala odvolanie a následne bola 2. februára 2018 prvostupňovým súdom vyzvaná vyjadriť sa k stanovisku protistrany, pričom od uvedeného dátumu „*nemá žiadnu informáciu v akom stave sa vec nachádza*“ a „*nedisponuje rozhodnutím odvolacieho súdu*“.

3. Sťažovateľka dôvodí, že ochranu svojich práv prioritne uplatnila prostredníctvom sťažnosti na prietahy v konaní adresovanej predsedovi krajského súdu, táto jej však

podľa jej vyjadrenia nepriniesla požadovaný efekt. Podľa názoru sťažovateľky je konanie, ktoré nebolo ku dňu podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené, vedené pred okresným súdom, ako aj pred krajským súdom neprimerane dlho, v čom vidí sťažovateľka porušenie svojich označených práv.

4. Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľka žiada, aby ústavný súd v jej veci rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 1/2017 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 12 C 126/2012) a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Co 75/2018 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 13 Co/407/2016) a priznal jej tiež primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €, ktoré sú jej povinní zaplatiť okresný súd a krajský súd spoločne a nerozdielne, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. S účinnosťou od 1. marca 2019 došlo k zrušeniu zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov a k jeho nahradeniu zákonom č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde

Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania: a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. V zmysle judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť možno považovať takú ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

III.

10. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 1/2017 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 12 C 126/2012) a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Co 75/2018 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 13 Co 407/2016). Sťažovateľka vidí porušenie jej označených práv v skutočnosti, že je konanie vedené pred okresným súdom a krajským súdom neprimerane dlhé a nie je dosiaľ právoplatne skončené.

11. Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 154/06, I. ÚS 76/03).

12. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je teda požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého ústavná sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok slúžiaci na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05, III. ÚS 355/2012). Ústavný súd preto v rámci svojej rozhodovacej činnosti (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 41/07, II. ÚS 46/07, I. ÚS 96/07, II. ÚS 214/08) prezentuje už ustálený záver, že základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa poskytuje ochrana len vtedy, ak bola ústavná sťažnosť ústavnému súdu predložená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného základného práva došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo.

13. Ústavný súd na základe predloženého spisového materiálu okresného súdu týkajúceho sa právnej veci sťažovateľky zistil, že o odvolaní sťažovateľky podanom okresnému súdu 27. decembra 2017 rozhodol krajský súd rozsudkom z 28. marca 2019, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie okresného súdu. Sťažovateľka podala proti druhostupňovému rozsudku krajského súdu 3. júna 2019 dovolanie.

14. Zo skutočností uvedených v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že konanie vo veci sťažovateľky vedené pred okresným súdom pod sp. zn. 14 C 1/2017 a pred krajským súdom pod sp. zn. 16 Co 75/2018 bolo v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu meritórne skončené vydaním rozsudku krajského súdu z 28. marca 2019. Sťažovateľka prostredníctvom právneho zástupcu doručila ústavnému

súdu svoju ústavnú sťažnosť 9. apríla 2019. Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že sťažovateľka, ktorá sa domáha ochrany svojich označených práv vo vzťahu k namietaným konaniam okresného súdu a krajského súdu, sa so svojou ústavnou sťažnosťou na ústavný súd obrátila v čase, keď už tento prostriedok nápravy vo vzťahu k označeným konaniam okresného súdu a krajského súdu nebol objektívne spôsobilý splniť svoj účel (obdobne pozri sp. zn. I. ÚS 572/2017).

15. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú a ďalšími sťažovateľkou uplatnenými nárokmi sa už ďalej nezaoberal.

16. S ohľadom na všetky uvedené závery bolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľky potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2019